

Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ»

Συνέντευξη Γενικού Γραμματέα Επενδύσεων και Ανάπτυξης
Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών

1) Τι άφησε πίσω της η Επίτροπος Χουμπνερ μετά από δύο ημέρες παρουσίας στην Αθήνα;

Η επίσκεψη της Επιτρόπου καθηγήτριας Danuta Hübner είναι πάντα σημαντικό γεγονός για τη χώρα μας καθώς έχει την ευθύνη ενός πολύ σημαντικού τομέα για το μέλλον της Ελλάδας, αλλά και της Ευρώπης γενικότερα, καθώς είναι υπεύθυνη για την περιφερειακή πολιτική και τα Διαρθρωτικά Ταμεία που αποτελούν το 1/3 περίπου του Κοινοτικού Προϋπολογισμού.

Ειδικά αυτή τη φορά η παρουσία της Επιτρόπου έλαβε ακόμη μεγαλύτερη σημασία καθώς παρέδωσε στον Πρωθυπουργό κ. Κ. Καραμανλή μια πολύ σημαντική απόφαση για τη χώρα μας, την έγκριση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013, για να γίνει πιο εύκολο από τους αναγνώστες σας του «Δ ΚΠΣ».

Πρόκειται για μια χωρίς προηγούμενο επιτυχία της Ελλάδας, που για πρώτη φορά σημείωσε στην ιστορία των διαπραγματεύσεων των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, καθώς είμαστε το δεύτερο, μετά τη Μάλτα, Κράτος Μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 27, και η πρώτη χώρα Συνοχής, με πολύ υψηλό πακέτο απολήψεων, που ολοκληρώνει με επιτυχία και τόσο γρήγορα την αποτελεσματική διαδικασία σχεδιασμού, και τις σχετικές διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λαμβάνει την έγκριση για τη στρατηγική για την επένδυση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων της Δ' Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013.

2) Τι κάνει τόσο σημαντική αυτή την απόφαση και τι σηματοδοτεί για το μέλλον;

Η νέα αυτή ελληνική επιτυχία αποτελεί συνέχεια εκείνης που σημειώθηκε το Δεκέμβριο 2005, με τη διασφάλιση κονδυλίων ύψους 20.4 δις ευρώ για την περίοδο 2007-2013 και αυτό παρά το δύσκολο διαπραγματευτικό κλίμα και τις αυξημένες πιέσεις για μείωση των πόρων της Συνοχής. Θυμίζω ότι η Ελλάδα σημείωσε τότε αύξηση του μεριδίου της Συνοχής ως προς το σύνολο των παλαιών Κρατών-μελών (ΕΕ15), σε σχέση με την περίοδο 2000-2006 (από 11.7% σε 12.04%) και αυτό παρά το γεγονός ότι 5 στις 13 περιφέρειές της εξήλθαν του αμιγούς στόχου 1 (ανάπτυξη μεγαλύτερη του 75% του μέσου όρου της Ε.Ε.).

Η απόφαση για το ΕΣΠΑ σηματοδοτεί όμως και το γεγονός ότι όταν θέλουμε μπορούμε να είμαστε ανάμεσα στους πρώτους – αν όχι πρώτοι- της Ε.Ε. και να επιτύχουμε στόχους που άλλα Κ-Μ που έχουν πολύ πιο συγκροτημένη δημόσια διοίκηση με δομές εμπειρωμένες επί σειρά δεκαετιών και φυσικά με πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες σε πόρους οικονομικούς και ανθρώπινους θα ζήλευαν.

Τέλος η απόφαση σηματοδοτεί την αλλαγή στις σχέσεις μας με την Ε.Επιτροπή, που μετά από πολύ καιρό στον τομέα των Κοινοτικών Κονδυλίων αναγνώρισε έναν συνεπή, τεχνοκράτη συνομιλητή που παράγει δουλειά υψηλού επιπέδου, σέβεται αυστηρά χρονοδιαγράμματα, διαπραγματεύεται με σοβαρότητα και επιχειρήματα. Μαζί με την επιτυχή επαναδιαπραγμάτευση για το Γ ΚΠΣ, που ολοκληρώσαμε πρόσφατα,

καταφέραμε να τραβήξουμε μια διαχωριστική γραμμή με τις αδυναμίες και τα προβλήματα του παρελθόντος και να γυρίσουμε σελίδα.

3) Ποιες ήταν οι διαφορές σε σύγκριση με την έγκριση του Γ ΚΠΣ;

Η τέταρτη προγραμματική περίοδος («Δ ΚΠΣ») διαφέρει ριζικά από τις προηγούμενες περιόδους καθώς συντελέστηκαν τεράστιες μεταβολές στο χάρτη της χώρας. Για πρώτη φορά υπάρχουν περιφέρειες μεταβατικής στήριξης και ειδικά περιφέρειες Στόχου 2 - καθεστώς σταδιακής εισόδου (phasing in)- (ανάπτυξη μεγαλύτερη του 75% του μ.ο. της Ε.Ε.) που δημιουργεί διαφοροποιημένες απαιτήσεις ως προς το σχεδιασμό των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στις περιφέρειες αυτές. Σε αυτό θα πρέπει να προστεθεί και το νέο αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο με τις αυξημένες απαιτήσεις ως προς το σχεδιασμό των προγραμμάτων, την ποσοτικοποιημένη παρακολούθηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, την ενίσχυση της ευθύνης των Διαχειριστικών Αρχών ως προς τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση αλλά και την ύπαρξη πιστοποιημένων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου σε όλα τα επίπεδα.

Με τα παραπάνω νέα δεδομένα, αλλά και αν αναλογιστεί κανείς τις καθυστερήσεις που σημειώθηκαν την περίοδο 2000-2006 τόσο όσο αφορά στους χρόνους έγκρισης του ΚΠΣ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων όσο και στην έναρξη υλοποίησής τους, η έγκριση του ΕΣΠΑ είναι μια μεγάλη επιτυχία της Ελλάδας.

4) Η έγκριση του ΕΣΠΑ δρομολογεί πλέον το Δ ΚΠΣ. Πρακτικά όμως τι σημαίνει αυτό;

Η έγκριση του ΕΣΠΑ πρακτικά σημαίνει ότι έχουμε ένα πλαίσιο αναφοράς, μια στρατηγική συμφωνημένη με την Ε.Επιτροπή που διασφαλίζει ότι οι πόροι που προέρχονται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία σε συνδυασμό με τους Εθνικούς και τους ιδιωτικούς πόρους, θα συμβάλουν στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας, δίνοντας μια ισχυρή και μόνιμη ώθηση στην ανταγωνιστικότητά της.

Η απόφαση για το ΕΣΠΑ πρακτικά σηματοδοτεί την έγκαιρη και γρήγορη έναρξη της υλοποίησης νέας προγραμματικής περιόδου και θα αποτελέσει για εμάς την αρχή για την κατάκτηση ενός νέου στόχου που είναι η συμφωνία με την Ε.Επιτροπή για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα και στη συνέχεια η αποτελεσματική διαχείριση και επένδυση των σημαντικότερων κοινοτικών και εθνικών πόρων που έχει η χώρα μας στη διάθεση της για το 2007-13. Παράλληλα συνεχίζουμε την προσπάθειά μας και για τον άλλο μεγάλο στόχο μας, την ολοκλήρωση του Γ ΚΠΣ χωρίς απώλειες πόρων με έμφαση στην ολοκλήρωση μιας σειράς από σημαντικά έργα για την περιφέρεια.

5) Ποιες είναι οι κύριες δράσεις - παρεμβάσεις που περιγράφει το ΕΣΠΑ?

Σχεδιάσαμε ένα ΕΣΠΑ με γνώμονα τις εμπειρίες των προηγούμενων ΚΠΣ, αλλά και από την τρέχουσα, για την προώθηση θεσμικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις για την αποτελεσματική υλοποίηση των προτεραιοτήτων και να επιτευχθούν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από τη χρησιμοποίηση των πόρων που θα διατεθούν. Παράλληλα σχεδιάσαμε το ΕΣΠΑ με το ρεαλισμό που επιβάλλει η σταδιακή απεξάρτηση από τους Κοινοτικούς πόρους και με το νου μας στο γεγονός ότι τα επόμενα χρόνια, η πορεία της Ελληνικής οικονομίας θα καθοριστεί σε σημαντικό βαθμό από την ικανότητα προσαρμογής της στο διεθνές περιβάλλον και τη συνολική βελτίωση της ανταγωνιστικής της θέσης.

Η κύρια στρατηγική επιλογή του ΕΣΠΑ είναι η εντατικοποίηση των προσπαθειών για πραγματική σύγκλιση των ελληνικών περιφερειών στον ευρωπαϊκό μέσο όρο σε όρους κοινωνικής, οικονομικής και χωρικής συνοχής, μέσα από την αξιοποίηση των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων και ταυτόχρονα η διασφάλιση ενός σύγχρονου και άνετου επιπέδου ποιότητας ζωής για τους κατοίκους τους. Το αναπτυξιακό όραμα συνδέεται με τη διασφάλιση των προϋποθέσεων για την επιτυχημένη προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας στις ανοιχτές αγορές.

Το ΕΣΠΑ διατυπώνει ξεκάθαρους στόχους και προτεραιότητες:

- α) προώθηση της **καινοτομίας**, της **έρευνας** και της **επιχειρηματικότητας** επικεντρώνοντας στην υποστήριξη της οικονομίας της γνώσης, την κάλυψη του ελλείμματος στην έρευνα, καινοτομία και τεχνολογία, τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και την προώθηση της Κοινωνίας της Γνώσης.
- β) επένδυση σε **βιώσιμες υποδομές**, που αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση βελτίωσης της ελκυστικότητας της χώρας (προσέλκυση επενδύσεων) και της ποιότητας ζωής. Σημαντική θέση κατέχουν η ολοκλήρωση έργων όπως ο περαιτέρω ενεργειακός εκσυγχρονισμός της χώρας μέσω εναλλακτικών πηγών ενέργειας,
- γ) επένδυση στο **ανθρώπινο κεφάλαιο**, κομβικής σημασίας για τη στρατηγική της χώρας, που αποσκοπεί στη δημιουργία περισσότερων αλλά και καλύτερων θέσεων εργασίας. Η Ελλάδα θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη ποιοτικού ανθρώπινου δυναμικού που συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προάγει τη βιώσιμη ανάπτυξη.
- δ) εκσυγχρονισμός του δημοσίου τομέα και η μετατροπή του σε σύγχρονο και αποτελεσματικό εργαλείο σχεδιασμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών που θα συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της εξυπηρέτησης του πολίτη

Σημαντική συνιστώσα για την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και την επίτευξη διαχρονικών διαρθρωτικών παρεμβάσεων στην οικονομία κάθε περιφέρειας αποτελεί και η χωρική εξειδίκευση της αναπτυξιακής στρατηγικής στο ΕΣΠΑ με την εφαρμογή προσαρμοσμένης αναπτυξιακής στρατηγικής και τη δημιουργία ενός μικρού αριθμού ανταγωνιστικών πόλων ανάπτυξης σε αυτές.

6) Η κα Χούμπνερ κατά την παρουσία της αναφέρθηκε και στις νέες μεθόδους χρηματοδότησης με τη χρήση νέων ειδικών Ταμείων (Funds). Πως θα διευκολύνουν αυτά την υλοποίηση των προγραμμάτων;

Η μετάβαση από τις εφάπαξ επιδοτήσεις στην παροχή δανεισμού με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους αλλά και στην ανάγκη προσέλκυσης ιδιωτικών κεφαλαίων ως εχέγγυο βιωσιμότητας των αναλαμβανόμενων επενδύσεων, έχει ήδη ξεκινήσει στην ΕΕ. Διερευνούν δυνατότητες σύστασης Ταμείων Δανείων. Η σύνθεση των χορηγούμενων κεφαλαίων θα αποτελεί μίγμα κοινοτικών και εθνικών πόρων και η αποπληρωμή τους θα δημιουργεί νέους πόρους (revolving loan funds), οι οποίοι θα χορηγούνται σε δικαιούχους που πληρούν τα βασικά κριτήρια επιλεξιμότητας. Σκοπός των ταμείων αυτών είναι, κυρίως, η δανειοδότηση ΜΜΕ, ΟΤΑ και επιχειρήσεων ΟΤΑ για την υλοποίηση έργων υποδομής μέσω μηχανισμού ανακυκλούμενων πιστώσεων (revolving fund mechanism). Τα κύρια χαρακτηριστικά των νέων χρηματοδοτικών πρακτικών συνοψίζονται ως εξής:

- Ανακύκλωση (Revolving): χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους, το ποσό αποπληρωμής των οποίων επαναχρηματοδοτεί νέα έργα (δυνατότητα μελλοντικής επαναξιοποίησης πόρων).

- Μόχλευση (Leverage): δυνατότητα συνδυασμού δανείων με ιδιωτικούς πόρους (προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων).
- Πηγές Κεφαλαίων (Sources of funding): διάθεση πόρων από τα επιχειρησιακά προγράμματα (σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο) με δυνατότητα συνδυασμού τους με πρόσθετη χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ.
- Διαχείριση Κεφαλαίων (Fund of funds): δυνατότητα σύστασης κεντρικής μονάδας διαχείρισης περισσότερων του ενός ταμείων.

Αν ευοδωθεί η προσπάθεια αυτή, θα αλλάξει και η χρηματοοικονομική φιλοσοφία της χώρας μας. Σε αρχικό στάδιο, προτείνεται η χρηματοδότηση να εστιαστεί σε έργα υποδομής σε τοπικό επίπεδο που προάγουν την περιφερειακή ανάπτυξη. Η χρηματοδότηση μπορεί επιτευχθεί είτε αυτούσια είτε μέσω συνεργασίας με τα ήδη υπάρχοντα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων (TANEO, ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΛΜΑ) και εγγυοδοσίας (TEMPIME) για την ανάληψη από κοινού ενεργειών. Τέλος, η δράση των Ταμείων αυτών θα μπορεί να ενταχθεί ή και να συγχρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών JEREMIE και JESSICA.

Πρόκειται για καινοτόμα χρηματοοικονομικά εργαλεία, προσαρμοσμένα στις κατά περίπτωση ανάγκες, που προωθούν τη μόχλευση και κινητοποίηση κεφαλαίων στοχεύοντας στην ανάπτυξη και ενδυνάμωση του ρόλου της επιχειρηματικότητας στα πλαίσια της ΕΕ, αποτελούν βασικές προτεραιότητες της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και αυξάνουν τα οφέλη από τη χρήση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας JEREMIE (Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για τις ΜμΕ και τις Μεσαίες Επιχειρήσεις - Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises), υπογράψαμε τον περασμένο Οκτώβριο Μνημόνιο Συνεργασίας (Memorandum of Understanding – MoU) με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) για το σχεδιασμό και την υλοποίηση της εν λόγω πρωτοβουλίας η οποία στοχεύει στη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης των ΜΜΕ σε πηγές χρηματοδότησης κατά την περίοδο 2007-2013. Κύριο χαρακτηριστικό της πρωτοβουλίας αυτής αποτελεί ο πολλαπλασιαστικός χαρακτήρας των διατιθέμενων κεφαλαίων, η αποπληρωμή των οποίων θα οδηγήσει σε επανεπένδυσή τους σε νέες δράσεις.

Η χρηματοδότηση καλύπτει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων, όπως τα μικροδάνεια, η συμμετοχή στο κεφάλαιο επιχειρήσεων, τα κεφάλαια ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου (venture capital), η παροχή εγγυήσεων, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και η τεχνική υποστήριξη.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, το ΕΤαΕ θα ολοκληρώσει την ανάλυση και αξιολόγηση των χρηματοδοτικών αναγκών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο που προκύπτουν για τις ΜΜΕ. Στη συνέχεια, θα διερευνηθεί η ανάγκη και θα αξιολογηθεί η ζήτηση συγκεκριμένων προτάσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο της περιόδου 2007-2013.

Τέλος, προβλέπεται να συσταθεί Ταμείο για τη διαχείριση των κεφαλαίων (μίγμα κοινοτικών και εθνικών πόρων) την οργάνωση και διαχείριση του οποίου θα αναλάβει το ΕΤαΕ (Στοχεύουμε στην υπογραφή συμφωνίας στο άμεσο μέλλον καθώς απομένει η επίλυση κάποιων λεπτομερειών θεσμικού χαρακτήρα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή).